

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40Pc/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123206733
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2123206733.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci oprávnenej osoby: B. zastúpený advokátkou Y., proti osobe povinnej platiť výživné: X/. zastúpený IN FORO - AYRUMYAN advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Uhrova 4, Bratislava, IČO: 51 011 344, o určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Matka je povinná s účinnosťou od 28.08.2023 prispievať na výživu plnoletého B. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám oprávneného navrhovateľa.

II. Súd schvaľuje zmier uzavretý účastníkmi konania nasledovného znenia:

Otec sa zaväzuje s účinnosťou od 28.08.2023 prispievať na výživu plnoletého B. zvýšeným výživným zo sumy 100 eur mesačne na sumu 270 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám oprávneného navrhovateľa.

Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 28.08.2023 do 31.05.2024 v sume 2.430 eur sa otec zaväzuje uhradiť k rukám oprávneného syna jednorazovo do 31.12.2024.

III. Súd konanie o návrhu oprávnenej osoby na vydanie neodkladného opatrenia zastavuje.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 17P/30/2020 - 102 zo dňa 23.09.2020 v dotknutej časti.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 28.08.2023 sa navrhovateľ ako oprávnená plnoletá osoba domáhal určenia výživného na plnoleté nezaopatrené dieťa od oboch svojich rodičov, matky a otca. Návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/30/2020 zo dňa 23.09.2020 bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky do strany matky, k U.. On aktuálne študuje tretí ročník na Súkromnej odbornej škole R.. Náklady na učebné a školské potreby sa mu neustále zvyšujú. Stará matka sa o neho riadne stará, bývaj spoločne aj s jej partnerom JF.. S rodičmi nie je v žiadnom kontakte, nestretávajú sa, nejavia o neho záujem, nič mu nekupujú, nijakým spôsobom mu neprispievajú. Stará matka mu hradí všetky náklady súvisiace s jeho školskými povinnosťami aj mimoškolskými aktivitami. Aj keď je plnoletý, stále študuje, nemá vlastný príjem. Preto žiadal uložiť matke povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 250 eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľa, a u otca povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 300 eur mesačne, vždy do 15.dňa v

mesiaci vopred, k rukám navrhovateľa. Splatné zročné výživné za obdobie od plnoletosti navrhovateľa do rozhodnutia súdu žiadal navrhovateľ uložiť rodičom zaplatiť k rukám navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Na výzvu súdu navrhovateľ uviedol svoje výdavky nasledovne: vlákna opti fibre pre zdravotné problémy s vylučovaním, vreckové 5 až 10 eur, oblečenie v priemere 50 eur mesačne, telefón paušál 49 eur mesačne, strava - stravuje sa doma, hygienické potreby, kúrenie - drevo, futbal tréningy 20 eur, na prax do školy košľa, obuv, nohavice, počítač 1.770 eur. Všetko zdraželo, starí rodičia už minuli všetky úspory. Chcel by si urobiť vodičský preukaz. Má za to, že celková suma mesačne je min. 550 eur.

3. Matka sa k podanému návrhu písomne nevyjadrila.

4. Otec sa k podanému návrhu písomne nevyjadril.

5. Dňa 17.05.2024 bol súdu doručený návrh oprávneného syna na vydanie neodkladného opatrenia o určenie nevyhnutného výživného voči obom povinným rodičom.

6. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom v neospravedlnenej neprítomnosti povinnej matky po prednese návrhu na začatie konania právny zástupcom navrhovateľa a po prednese vyjadrenia právneho zástupcu povinného otca súd vykonal dokazovanie oboznámením rozsudku tunajšieho súdu č. k. 17P/30/2020 - 102 zo dňa 23.09.2020, uznesením tunajšieho súdu č. k. 21P/44/2022 - 17 zo dňa 13.10.2022, ako aj odvolaním povinného otca napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 19P/13/2023 - 68 zo dňa 08.11.2023 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

7. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17P/30/2020 - 102 zo dňa 23.09.2020 mal súd preukázané, že v tom čase maloletý B.s bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany matky s úpravou práv a povinností pre navrhovateľku pri výkone náhradnej osobnej starostlivosti. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu jeho syna suma 100 eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu jej syna sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Okrem toho súd upravil oprávnenie otca stykať sa s maloletým dieťaťom (výrokom V.), povinnosť starej matke telefonicky informovať otca raz mesačne o zdravotnom stave dieťaťa, o jeho školskom prospechu a o iných podstatných okolnostiach (vo výroku II.), čím došlo zmene rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 17P/287/2014 - 56 zo dňa 10.11.2014 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 148 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), žalobca a žalovaný môžu uzavrieť zmier. O uzavretie zmiaru sa má súd vždy pokúsiť. Súd rozhodne o tom, či uzavretý zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

10. Po otvorení pojednávania prítomní účastníci konania, oprávnený syn a povinný otec, uzavreli zmier, ktorý žiadali súd schváliť. Zmier možno uzavrieť tak o celej prejednáwanej veci, ako aj o časti. Tak ako každá iná dohoda/zmluva, musí aj zmier vyhovovať požiadavkám určitosti, pokiaľ ide o práva a povinnosti ním určených. Zmluva je uzavretá akonáhle sa účastníci zhodli na jej obsahu, pokiaľ si však nevyžaduje ešte splnenie ďalších náležitostí. Zmier je svojou povahou dohoda účastníkov uzavretá počas konania, ktorou si upravujú svoje práva a povinnosti a ktorá vyžaduje schválenie súdom. Predpokladá dva dispozitívne úkony účastníkov konania, návrh na uzavretie zmiaru a jeho prijatie druhým účastníkom (účastníkmi); a jeden úkon súdu - schválenie. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné rozlišovať dva základné pojmy: zmier a súdny zmier. Zmier je dohoda účastníkov konania, urobená v priebehu konania, ktorou si účastníci upravujú subjektívne hmotné práva a povinnosti. Ak súd dohodu účastníkov (zmier) schváli, stáva sa súdnym zmirom. Súd udelí súhlas s dohodou účastníkov za

podmienky, že uzatvorenie zmiery umožňuje povaha veci a súčasne nie je v rozpore s objektívnym právom. Z hľadiska procesných dôsledkov má zmier účinky rozsudku. Preto sa vyžaduje jeho schválenie súdom. Tieto dôsledky však umožňujú súdu, aby zmier schválil iba o takom predmete konania, o akom by inak mal právomoc rozhodnúť.

11. Účastníci konania uzavreli v priebehu konania zmier a tento pred súdom podpísali. Súd po preskúmaní súladnosti uzavretého zmiery s procesnoprávnymi predpismi a hmotnoprávnymi predpismi nezistil žiaden rozpor a preto uzavretý zmier medzi oprávneným plnoletým synom a povinným otcom, v ktorom sa otec zaviazal s účinnosťou od 28.08.2023 prispievať na výživu plnoletého B.sa zvýšeným výživným zo sumy 100 eur mesačne na sumu 270 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám oprávneného navrhovateľa a v ktorom sa účastníci dohodli, že nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 28.08.2023 do 31.05.2024 v sume 2.430 eur sa otec zaviazal uhradiť k rukám oprávneného syna jednorazovo do 31.12.2024, schválil tak ako je uvedené v enunciaci.

12. Oprávnený navrhovateľ následne vzal návrh na vydanie neodkladného opatrenia späť a to v celom rozsahu tak voči povinnému otcovi, ako aj voči povinnej matke.

13. Podľa § 29 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.m.p.“), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

14. Vzhľadom na dispozitívny úkon navrhovateľa, ktorý ako dominus litis vzal návrh na vydanie neodkladného opatrenia späť, pri zohľadnení že ide o konanie, ktoré možno začať len na návrh navrhovateľa, pričom žiaden z účastníkov nevyjadril nesúhlas so späťvzatím tohto návrhu, súd konanie zastavil.

15. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. V časti návrhu navrhovateľa na určenie povinnosti matky prispievať na výživu oprávneného plnoletého syna sumou 250 eur mesačne, súd vykonal dokazovanie k osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom matky, porovnal ich s pomermi matky z času posledného právoplatného rozhodnutia súdu (23.09.2020) a dospel k záveru, že je potrebné právne ošetriť zmenu platobného miesta na plnenie výživného u matky, keďže oprávnený syn je už plnoletý (od 26.08.2023), náhradná osobná starostlivosť k nemu zanikla dovŕšením 18. toho roku života dieťaťa. Plnoletý syn je však naďalej odkázaný na výživu od svojich rodičov, preto platobným miestom na plnenie výživného viac nie je príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ale priamo navrhovateľ ako plnoleté oprávnené dieťa. V čase rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 17P/30/2020 mal súd za to, že matka je alkoholička, žije s priateľom v Bratislave, na výživu syna prispieva sporadicky, podľa toho, či má peniaze. V tom čase nepracovala, a to tak zo zdravotných dôvodov ako aj z dôvodu jej závislosti na alkohole. Matka sa dohodla so starou matkou maloletého dieťaťa, že jej bude prispievať na výživu dieťaťa sumou 100 eur mesačne, súhlasila so zverením jej syna do náhradnej starostlivosti starej matky. Keďže však matka bola úplne bez príjmu, nepoberala žiadnu sociálnu dávku, nepracovala, tunajší súd v konaní sp. zn. 17P/30/2020 určil jej vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa.

24. V konaní sp. zn. 40Pc/23/2023 súd vyzval navrhovateľa, aby dokazoval osobné, majetkové a zárobkové pomery povinnej matky, z ktorých by porovnaním od posledného právoplatného rozhodnutia bolo možné dôjsť k právnomu záveru, že je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať na výživu plnoletého syna sumou 250 eur mesačne, tak ako sa navrhovateľ domáhal podaným návrhom vo veci samej. Oprávnený navrhovateľ v konaní neprodukoval žiaden dôkaz ani nenavrhol vykonať dôkaz na podporu jeho petitu o zvýšení výživného u povinnej matky na sumu 250 eur mesačne. Súdu z dostupných lustrácií vyplynulo, že matka naďalej nie je vôbec pracovne aktívne, nie je zamestnaná, ani na dohodu, nie je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá by si plnila povinnosť platenia poistného do Sociálnej poisťovne z akéhokoľvek vymeriavacieho základu. Matka nepoberá dávku z dôchodkového poistenia, nemocenského poistenia, úrazového poistenia ani z poistenia v nezamestnanosti. Súd tak nemal preukázaný žiaden príjem povinnej matky, z ktorého by mohol vychádzať. Naopak, navrhovateľ opakovane uviedol, že podľa jeho názoru je matka závislá na alkohole, teda je osobou s duševnou poruchou, ktorú okolnosť súd zohľadnil tak, že uložil matke s účinnosťou od 28.08.2023 prispievať na výživu plnoletého B.sa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám oprávneného navrhovateľa (výrokom I.). Súd mal naďalej za to, že u povinnej matky nie je možné vychádzať ani z potenciálneho príjmu ako je priemerná mzda v národnom hospodárstve či z aktuálnej výšky minimálnej mzdy, nakoľko povinná matka je osoba s duševnou poruchou, ktorá významne ovplyvňuje schopnosť človeka zvládať bežné činnosti v práci či doma, a ktorá môže mať a aj má závažný dopad na jej celkové zdravie. Je pritom nepochybné, že od posledného rozhodnutia súdu uplynul čas, v ktorom minimálne v dôsledku samotného plynutia času došlo k inflácii cien tovarov a služieb, ako aj v dôsledku zmeny etapy života dieťaťa k nárastu odôvodnených potrieb navrhovateľa a tým i výdavkov na ich uspokojenie. Súd však nezistil také pomery matky, ktoré by odôvodňovali určenie vyššieho výživného u matky, ktorá je fakticky osobou bez domova.

25. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, keď nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by sa mal odkloniť od generálnej klauzuly mimosporového konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie u tých účastníkov, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie, čo potvrdili svojimi podpismi do zápisnice súdu

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.